

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1933 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om höjning av tullen å vissa fajans- och porslinsvaror.

I en inom andra kammaren av herr *Lithander* m. fl. väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 182, har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att gällande tulltaxa skall från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

Fajans- och porslinsvaror, ej särskilt nämnda:¹ — — — — —

— — — — —

andra slag:

av äkta porslin:

vita eller enfärgade:

693. för hushållsbruk N 45: —

693 ¹/₂. andra N 30: —

två- eller flerfärgade eller förgyllda, försilvrade eller på annat likartat sätt dekorerade:

694. för hushållsbruk N 90: —

694 ¹/₂. andra N 60: —

av fajans (oäkta porslin), härunder inbegripna kruk- makargods och andra lervaror, ej särskilt nämnda; ävensom kakel- och kakelugnsornament:

vita eller enfärgade:

695. för hushållsbruk N 20: —

695 ¹/₂. andra N 10: —

två- eller flerfärgade eller förgyllda, försilvrade eller på annat likartat sätt dekorerade:

696. för hushållsbruk N 32: —

696 ¹/₂. andra N 16: —

— — — — —

¹ Angående tulltaxeringen av vara, som delvis består av ädel metall, se 2 § d) tulltaxeförordningen.

Gällande tulltaxa upptager under nr 690—696 fajans- och porslinsvaror, ej särskilt nämnda, därav under nr 690 och 691 varor huvudsakligen avsedda till prydnad och ej hänförliga till nr 692, under nr 692 varor i förening med annan oädel metall än järn samt under nr 693—696 andra slag av fajans- och porslinsvaror. Enligt motionärernas förslag skulle ettvarvt av sistnämnda fyra tulltaxenummer i överensstämmelse med den statistiska varuförteckningen (stat. nr 1282—1289) uppdelas i två nummer, det ena avseende varor för hushållsbruk med en med 50 procent förhöjd tull och det andra avseende övriga hithörande varor med oförändrad tull.

Beträffande införseln till Sverige av fajans- och porslinsvaror för hushållsbruk må följande uppgifter lämnas:

	1913		1929		1930		1931		¹ 1932	
	1,000 kg	1,000 kr	1,000 kg	1,000 kr	1,000 kg	1,000 kr	1,000 kg	1,000 kr	1,000 kg	1,000 kr
Äkta porslin..... (stat. nr 1282, 1284)	278.8	377.7	2,035.6	3,961.3	2,204.8	4,093.6	1,868.8	3,306.0	1,125.1	.
Fajans..... (stat. nr 1286, 1288)	925.7	644.7	1,149.0	987.4	992.3	899.3	963.8	828.0	843.5	.
Summa	1,204.5	1,022.4	3,184.6	4,948.7	3,197.1	4,992.9	2,832.6	4,134.0	1,968.6	.

¹ Uppgifterna för år 1932 äro endast preliminära. Uppgifter angående värdet av införseln samma år äro ännu ej tillgängliga.

Av de anförda siffrorna framgår, att införseln av äkta porslin för hushållsbruk under senare år varit avsevärt mycket större än under år 1913. År 1930, då införseln var störst, infördes närmare 8 gånger så mycket som år 1913. År 1931 var införselkvantiteten närmare 7 och år 1932 omkring 4 gånger större än 1913 års införsel. Den år 1932 införda kvantiteten motsvarar omkring 60 procent av införseln år 1931. — Tyskland och Tjeckoslovakien äro de främsta importländerna.

Beträffande fajans för hushållsbruk har ökningen av införseln varit väsentligt mindre. De åren 1929, 1930 och 1931 införda kvantiteterna överstiga 1913 års med respektive 24, 7 och 4 procent; för år 1932 ligger kvantitetssiffran närmare 9 procent under 1913 års motsvarande siffra.

Utförseln från Sverige av fajans- och porslinsvaror för hushållsbruk omfattade år 1913 290.2 ton med ett värde av i runt tal 214,000 kronor samt uppgick åren 1929, 1930 och 1931 till 354.9, 455.4 och 437.9 ton med ett värde av 462,000, 550,000 och 480,000 kronor. Utförseln utgjordes huvudsakligen av fajansvaror. Uti de anförda kvantitets- och värdesiffrorna för år 1931 ingå sålunda fajansvaror med icke mindre än 98.6 respektive 94.8 procent.

Enligt den officiella industristatistiken uppgick värdet av den inhemska produktionen av fajans- och porslinsvaror, alla slag, åren 1913 och 1929—1931 till följande belopp:

	Salutillverkningsvärde i 1,000 kr.		
	Äkta porslin	Fajans	Summa
1913	1,825.9	4,045.3	5,871.2
1929	3,803.3	5,531.8	9,335.1
1930	4,161.8	5,779.4	9,941.2
1931	3,425.0	5,714.7	9,139.7

Riksdagen har senast år 1932 haft att pröva frågan om porslinsindustriens tullskydd. I en vid nämnda riksdag inom andra kammaren väckt motion, nr 322, yrkades nämligen höjning av tullen å fajans- och porslinsvaror, hänförliga till tulltaxenummer 690—696. I avgivet betänkande nr 27 hemställde 1932 års bevillningsutskott, att motionen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd samt anförde till stöd därför följande:

Av utskottet anförda värdesiffror rörande den inhemska produktionen av fajans- och porslinsvaror visade, att den svenska industrien kunnat, jämväl om hänsyn toges till det förändrade penningvärdet, ej blott bibehålla utan även något utöka sin produktionskvantitet från tiden före världskriget. Den kraftigt ökade förbrukningen inom landet av dessa varor hade dock i övervägande grad kommit att tillgodose med utländska fabrikat. Den svenska industriens andel i totalförbrukningen hade med andra ord icke oväsentligt minskat. Detta förhållande förtjänade givetvis uppmärksamhet. Från den inhemska industriens sida hade framhållits, att industriens svårigheter att göra sig gällande i konkurrensen framför allt hänförde sig till arbetskostnaderna samt att den svåraste konkurrensen härrörde från länder, där arbetslönerna vore avsevärt lägre än i Sverige.

Utskottet hade med intresse tagit del av dessa och andra inför utskottet andragna synpunkter å den svenska porslinsindustriens läge. Frågan om industriens tullskydd vore emellertid föremål för utredning av 1928 års tullkommitté, vilken kunde antagas ägna uppmärksamhet jämväl åt dessa synpunkter. Med hänsyn därtill och då ett uppskov med frågans avgörande i avbidan på slutförande av denna utredning icke syntes möta betänkligheter, då såsom ovan nämnts industrien kunnat uppehålla sin produktion, hade utskottet ansett sig böra avstyrka motionen utan att närmare ingå i prövning av de däri föreslagna tullsatserna, vilka i vissa fall vore mer än tre gånger så höga som de nuvarande.

I en vid betänkandet fogad reservation yrkades höjning av tullen å äkta porslin, hänförligt till tulltaxenumren 690, 693 och 694, vilken höjning emellertid beträffande de två sistnämnda tulltaxenumren begränsades till att gälla för hushållsbruk avsedda artiklar. — Båda kamrarna biföllo vad utskottet i betänkandet hemställt.

Då frågan om införande av höjda tullar å vissa fajans- och porslinsvaror genom den nu föreliggande motionen ånyo underställts riksdagens

prövning, har detta skett under anförande att sedan föregående års riksdag väsentligt ändrade förhållanden inträtt, i det att tullkommitténs arbete förklarats vilande och det statsfinansiella läget starkt försämrats, samt i det dubbla syftet att tillföra statskassan ökade inkomster och samtidigt bereda den inhemska industrien ett välbehövligt skydd.

I till utskottet ingivna skrifter hava Sveriges glas- och porslinsengrossistförening ävensom en fristående grossist- och en importfirma framfört erinringar mot motionärernas förslag, i anledning varav en representant för industrien till utskottet ingivit ett skriftligt bemötande av dessa erinringar ävensom muntligen inför utskottet utvecklat sina synpunkter på den svenska porslinsindustriens läge och konkurrensförhållanden.

Utskottet.

Vid prövning av den föreliggande frågan om den svenska industriens behov av ökat tullskydd har utskottet till en början icke kunnat undgå att ägna uppmärksamhet åt vissa med försäljningen av den svenska industriens alster förknippade förhållanden. Det har därvid synts utskottet vara en angelägenhet av icke ringa vikt för industrien, att åtgärder vidtagas till nedbringande av de med försäljningen och distributionen av varorna förenade kostnaderna. Utskottet föreställer sig, att genom intresserad medverkan härutinnan av företrädare för handeln den svenska industriens konkurrensförmåga på den inhemska marknaden borde kunna icke oväsentligt stärkas. Om ej särskilda skäl till annat föranleda, böra enligt utskottets uppfattning åtgärder i angivet syfte komma till utförande, innan tullskyddsfrågan upptages till närmare omprövning.

I samband med framläggande av Kungl. Maj:ts, av riksdagen numera bifallna proposition nr 218 med förslag till vissa tillägg till gällande tulltaxa, vilken proposition föranleddes av ett flertal å tysk sida vidtagna tullförhöjningar utöver dem, som automatiskt inträdde vid den svensk-tyska handelstraktatens upphörande, har enligt vad utskottet erfarit frågan om en höjning av tullsatserna för fajans- och porslinsvaror varit föremål för övervägande, varvid emellertid av handelspolitiska skäl dessa tullsatser befunnits böra lämnas orubbade. Då efter propositionens avlåtande skäl till ett ändrat ställningstagande härutinnan icke framkommit, har utskottet ansett sist anförda förhållande i och för sig utgöra ett skäl mot ett biträdande av motionärernas förslag.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II:182 av herr Lithander m. fl., om höjning av tullen å vissa fajans- och porslinsvaror, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 april 1933.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Boman, Ericson i Obergå, Åström, Jönsson i Slätåker, Lövgren i Boden*, Björklund, Ericson i Boxholm, Lithander, Wahlmark, Wijkström*, Larsson i Örbyhus, Hjalmarsson, Sjødahl, Werner i Hultsfred, Eklund, Heiding, Johansson i Krogstorp, Ljunggren och Brännström.

* Icke närvarande vid justeringen av betänkandet.

Reservation

av herr *Lithander*.
